

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Eica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-înj.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteii), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.ria), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-înj.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Lucașjarul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de împr. și păstrare (Ilyva-mare), Kiureana (Cap.-Mânăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Seacășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 40—, pe 1/2 an K 20—

Director:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 20 filieri.

Sumarul:

Așezămintele de bani în Basarabia. — Organizarea economică a Sașilor. — Noul împrumut român. — La chestiunea organizării funcționarilor de bancă. — Dela Consiliul Dirigent. Resortul Justiției: Apel cetitorilor. — Cronică: Societațile financiare la Românii din Ungaria. Școală practică de telegraf. Aviz.

Așezămintele de bani în Basarabia.

În timpul petrecerii mele de mai multe luni în Chișinăul Basarabiei, am stăruit să mă informez asupra institutelor financiare din Basarabia. Am vrut să știu, ce întocmire au avut frații noștri «moldoveni» sub ocrotirea molocului rusesc.

Cum însă în Basarabia toate afacerile se purtau numai în limba rusească, chiar și dacă aș fi căpătat bilanțuri, ori rapoarte despre așezămintele de bani de acolo nu mă puteam folosi de ele, neștiind limba. Am trebuit să mă mulțumesc cu unele informațiuni, ce mi le-au dat unii bărbați competenți.

Prin Iulie anul trecut cea mai puternică instituție de bani în Basarabia, eră *Filiata Băncii imperiale* din Petrograd, cu reședința în Chișineu. Ea alimentă, cu mijloace bogate, toate celelalte institute de bani. Uniunile Cooperativelor erau sprijinite cu sume de câte 50 mii Ruble (peste osută mii lei) fără nici o dobândă din partea Băncii imperiale.

Statul își avea câte o cassierie în fiecare județ, prin care încasă birurile și alte impozite.

Toate acestea, cum și oficiile de poștă, primeau depuneri spre păstrare, pe lângă dobândă de 4 la sută.

În Basarabia erau Filiale și dela alte Bănci din Rusia.

În Chișineu se aflau următoarele bănci:

1. *Cassa de credit mărunt* a zemstvei guberniale.
2. *Cassa de credit mărunt* a zemstvei ținutale.
3. *Banca asiatică* a statului.
4. *Banca orașului*.
5. *Banca de scont* din Odessa.
6. *Banca țărănească*.
7. *Banca pentru comerțul extern*.

Casa zemstvelor are filiale în toate județele.

Cu plan binechibzuit sunt organizate *cooperativele*, bănci populare prin orașe și pe la sate. Numărul lor se urcă la 500, cu un capital investit de peste 200 milioane lei.

Sunt cooperative de credit și păstrare, și cooperative de consum.

Cele dintâi se numesc «Cooperative de credit mărunt», pentru că dau împrumuturi sub 300 Ruble. Acestea încă se ocupă cu afaceri de consum.

În toată țara sunt 3 *Uniuni*: a Cooperativelor de credit și păstrare în Chișinău, Cetatea Albă (Acherman) și Ismail, și 2 *Uniuni* a Cooperativelor de consum, în Chișinău și Cetatea Albă.

Cooperativele se alcătuiesc din membri cu cvote de câte 500 Ruble, care se plătesc în rate anuale de câte 100 Ruble. Afară de suma aceasta fiecare membru mai plătește pentru Uniune câte 10 copeici, taxe de membri fizici, care se folosesc pentru scopuri culturale.

Cooperativele primesc depuneri spre păstrare cu 4—6%. Împrumuturi acoardă cu 7—12%.

Am la îndemână bilanțul pe 1917 dela *Uniunea Cooperativelor Basarabene de credit și păstrare* cu sediul Chișinău, alcătuită din 149 tovarășii. Ea are 4 filiale, în total cu 11,000 membri fizici.

Bilanțul arată următoarele cifre destul de grăitoare despre activitatea bogată a acestor Cooperative. Cifrele sunt date în Ruble (à 2.5 Lei).

ACTIVE:

Numărar	R.	213,000
Depuneri proprii	„	58,000
Efecte	„	5,000
Imprumuturi date	„	132,000
Mărfuri în magazine	„	1,577,000
Inventar	„	17,000
Avans pe cereale și mărfuri.	„	3,980,000
Correspondenți	„	82,000
Contul filialelor	„	664,000

Total Ruble 6.728,000

sau lei peste 13 milioane.

PASIVE:

Cvota de membri	R.	25,000
Membri fizici	„	11,000
Banca imperială	„	50,000
Rezerve	„	485,000
Depuneri	„	830,000
Credite la bănci	„	431,000
Acont pentru marfă	„	4,061,000
Diverși creditori	„	150,000
Centrala	„	625,000
Correspondenți	„	6,000
Profit curat	„	44,000

Total Ruble 6.728,000

Dintre mărfurile aflătoare în magazin, cu sfârșitul anului erau între altele următoarele în cantitate mai mare, prețul în Ruble, mii: săpun 16, nuci 10, sfoară 21, bumbac 79, frânghii 26, încălțăminte 16, macaroane 18, cartofi 23, dohot 28, cereale 540, ciobote de păslă 30, vestoane, luminări 16, și așa mai departe.

Câștigul total a fost de ruble 428,000, iar cheltuielile de 384,000, anume: pentru administrare, cenzori și inspectori Ruble 84,000, cu mărfurile 150,000, diverse 47,000, Profit curat 44,000.

Ne putem închipui, ce daraveri fac Cooperativele acestei Uniuni, dacă vom spune că virimentul, adică mișcarea totală a operațiunilor în anul acesta a fost de Lei 122 milioane.

Cooperativele de consum se ocupă cu tot felul de negoț. Ele cumpără tot felul de produse țărănești și în schimb oferă țăranilor toți articlii trebuincioși pentru gospodărie.

În Septembrie a. c. s'a ținut în Chișinău un congres al Cooperativelelor, în care între altele s'a hotărât a se înființa o *Centrală a Uniunilor Cooperative*, care și-a și început activitatea, lucrurile fiind toate pregătite înainte.

Fruntașii Cooperației sunt dnii: Vladimir Ciorăscu, Gh. Buruiană, Vasile Ghenzul, Gropa, Lungu, Ioncu, Ciocan, Th. Goropceanu, A. Țurcan, Gheovschi, la Chișinău, preotul Pavel Cuciușna și d. Dobrovici,

Orhei, Popovici Bălți, Rusef: Ismail, cum și toți instructorii moldoveni dela Banca Statului, și dela Uniunile din Cbișinău, Cetatea-Albă și Ismail.

Cooperativele sau Băncile acestea populare, s'au transpus din resortul ministrului de comerț la cel de finanțe, și guvernul român a numit pe lângă directoratul de finanțe, de *Consilieri tehnici* pe doi din cei mai capabili bărbați specialiști, pe d-nii Sergiu *Cujbă* și Ep. *Balamace*. Aceștia au și luat toate măsurile trebuincioase pentru scoaterea unui *Anuar* al tuturor institutelor financiare.

După apariția Anuarului, sperăm că vom putea reveni asupra organizării și activității Cooperativelelor Basarabene și vom aprecia după merit instituția lor. Exemplul lor ne va servi, de sigur, de imbold pentru noua muncă, la noi puțin, sau de loc necunoscută.

Vom reveni și discuta cu plăcere.

Merită să amintim că Cooperativele au și o foaie economică «Furnica», redactată cu multă pricepere de fruntașul cooperatist dl Vasile *Ghenzul*, bărbat instruit și înzestrat cu bogate cunoștințe economice.

Gazeta aceasta se publică românește (cu litere rusești) și rusește și se trimite tuturor membrilor cooperiști.

N. Petra-Petrescu.

Organizarea economică a Sașilor.

Compatrioții noștri Sași, precum este cunoscut de obște, au avut și până acum pe teren economic, poate cea mai avansată organizație dintre toate popoarele fostei Ungarii. Pe lângă bănci puternice în orașe, au o puternică organizație cooperativă pe sate: cooperative de credit, de consum, de valorizare, reuniuni pentru apărarea pământului etc., toate cu conducere unitară dirijată dela centru și menite a promova bunăstarea materială și a servi și de razim politic acestui valoros și sărguincios popor.

Organizația aceasta urmează a fi desăvârșită acum, în vederea situației schimbate, prin crearea unui mare *bloc economic unitar*, la a cărui înjghebare lucrează cu mult zel și zor conducătorii poporului săsesc. Se planuește ralierea întregii pături țărănești în cadrele reuniunii agricole săsești, care la finele anului expirat a avut 14,000 de membri, număr ce a crescut, în ultimele 3 săptămâni, ale anului curent, cu alte 2000 la 16.000. Reuniunea agricolă, reorganizată și pusă pe baze cooperative, cu sucursale în toate comunele săsești, va avea apoi să devină organizatoarea și reguloarea întregii producțiuni și a consumului din satele săsești. În special va avea să se ocupe cu valorizarea produselor agricole: a cerealelor, poamelor, vinului, lapteului și a vitelor îngrășate și de altă parte, cu procurarea uneltelor, mașinilor, semințelor, vitriolului de cupru etc.

Atenție potențată se va da asigurărilor de tot soiul, producțiuni și valorizării semințelor, și ca și

în trecut noua cooperativă agricolă va organiza cursuri, excursiuni de studii, etc.

Lozinca dată poporului săsesc în vederea noii sale organizări pe teren economic este: fiecare gospodar să fie membru a corporativei agricole săsești. Economiiile sale bănești să le depună spre fructificare exclusiv la aceasta cooperativă și exclusiv de aici să-și acopere în caz de nevoie și trebuințele de credit; să-și vândă produsele și să cumpere, ceea ce are nevoie în gospodăria sa numai și exclusiv prin mijlocirea cooperativei agricole.

Țânta, ce și-au pus compotrioții noștri Sași este desigur mare și grea; de aceasta își și dau bine seama conducătorii lor; dar popor disciplinat cum sunt, fără îndoială vor reuși să învingă toate greutățile și să-și clădească noua fortăreață economică, care să-i scutească de primejdiile reale și închipuite, ce îi pot amenința în viitor.

Noul împrumut român.

Noul împrumut, român a căruia lansare am semnalat-o într'un număr anterior al nostru se va pune la subscripțiune în timpul dela 1—15 Februarie a. c.

Cursul de emisiune va fi de Lei 90, iar dobânda de 5 la sută, sau mai precis, dobânda reală va fi de 5 și 83 la sută. Jumătate a sumei subscrise se va vărsa la 1 Februarie 1919, iar cealaltă jumătate urmează a se plăti până la 1 Martie a. c.

Dobânda decurge dela 1 Februarie, iar cuponul de plată s'a fixat la 1 August 1919.

Pentru a putea participa și cei cu mijloace mai restrânse la acest împrumut s'a hotărât ca bonurile de subscripție să înceapă dela suma 50 Lei.

Astfel subscripțiile vor fi de: 50, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 și 20 000 Lei.

S'a hotărât ca bonurile de 50 de lei să poarte un cupon anual, iar nu semestrial.

Toate aceste titluri vor fi scutite de ori ce alt impozit, atât în prezent, cât și în viitor.

La subscriere se vor primi și bonuri de tezaur și bonuri de ale Apărării Naționale, deducându-se dobânda până la scadență.

*

Amortizarea va avea loc cu începere dela 1 Oct. 1920. Prima tragere la sorții se va face la 1 Maiu 1920.

Guvernul se obligă a nu spori tragerile și a nu denunța acest împrumut înainte de 1 August 1922.

Sătenii pot pune aceste titluri în gaj, la administrațiile financiare, primind 70 la sută din valoarea nominală a titlurilor.

La chestiunea organizării funcționarilor de bancă.

Di P. ni-a adus din Elveția scrisoarea de mai la vale:

Zürich, 24 Ianuarie 1919.

Dle Redactor!

Prietenul E. mi-a adus vestea, că între funcționarii de bancă români, din Transilvania s'a inițiat o organizare temeinică. M'am bucurat nespuse de mult. Mai ales la noi Români, greoi și conservativi cum suntem, — trebuie sprijinită orice mișcare de modernizare. Ne tot lăudăm, cu toate ocaziunile, că suntem democrați și de fapt factorii răspunzători nu se îngrijesc, ca să i se dea tagmei salariorilor, posibilitatea de-a trăi din rodul muncii sale, cinstit și fără griji. În loc să se fi creiat în mod conștient classa intelectualilor, cari ne lipsesc acum atât de mult, — grație unei mentalități înapoiate și păcătoase, am fost ținuți pe loc, și nu am putut progresa după cum trebuia.

Poate Vă va interesa, de aceea amintesc aci pe scurt, că aici în Elveția, chiar acum de curând s'a făcut un acord între organizațiile patronilor (Arbeitgeber) și între reuniunile funcționarilor (Angestellten), din întreaga țară. În înțelesul acestui acord obligator în întreaga țară, fiecare funcționar, care la 1 Aug. 1914 a avut un salariu sub 3000.— frci., are să capete un adaus de scumpete de 80%, iar cei cu un salariu mai mare de atât, — un adaus de scumpete fix, de 2400.— frci. Apoi s'a stabilit minimul de salariu. Amintesc câteva categorii: un angajat comercial, frci. 170—190.—; un angajat mechanic, fără școale medii frci. 180.— 200.—; pentru un funcționar de bancă *începător*, frci. 200.—; funcționari tehnici cu școale medii 250 frci.; apoi pentru conducători de secții în uzine, șefi mecanici, mașiniști experți, ingineri, etc. 350 frci. și așa mai departe.

Oprindu-mă aci, sulevez că în înțelesul aceluia acord spontan, care are meritul de-a fi primul în toată Europa, un funcționar de bancă începător are un salariu anual (fără bani de cvartir), de frci. 2400.— + 80% adaus de scumpete „ 1920.—

Total frci. 4320.—

á 400.— cor. suta de frci., ar face această sumă în banii Dvoastre Cor. 17.280.— oare câți *directori* de bancă români, vor avea acest salariu?

Salut cu drag și multă însuflețire ideea organizării Dvoastre. — și dacă nu aș putea lua parte la congres, Vă rog avizați de pe acuma pe cei chemați, că aderez la toate hotărârile ce se vor lua. Urând Comitetului de aranjare succes deplin, semnez cu toată stima.

Iuliu Marcu.

Consiliul Dirigent Român. Resortul Justiției.

Apel cetitorilor.

Devenind românească justiția ținuturilor alături rate țării-mame în urma hotărârii Marelui adunări din Alba-Iulia, se impun învățărilor noștri în materie de drept problemele cele mai dificile și totodată variate, pentru a pune temelii trainice clădirii lui și a dreptului românesc.

Pentru a evita sguudiri păgubitoare justelor interese publice și private, suntem nevoiți a menține pentru scurt timp legile bune-rele, cari au fost până acum la noi în vigoare; ținta învățărilor noștri însă va fi înlocuirea în mod treptat a acelor legi cu altele, cari isvorând din conștiința de drept a poporului nostru, prin ținerea în vedere a considerantelor politice reale în diferitele ramuri ale legislației, vor fi potrivite a creă condiții sănătoase pentru dezvoltarea sa socială, economică și îndeosebi comercială și în fine vor pregăti unificarea înțeleaptă a justiției neamului românesc.

Evident, că pentru a duce la bun sfârșit marea operă a regenerării dreptului nu e suficientă munca de birou a omului de resort, ci va fi nevoie, ca toți învățații noștri să conlucre cu toate mijloacele potrivite, cari stau la dispoziție.

Prin întemeierea unei reviste lunare juridice, sprijiniți prin D-nii: Dr. Aurel Lazar, șef al resortului justiției și Dr. Emil Hațiegan, șef al resortului codificării și pe lângă colaborarea permanentă a Dilor:

1. Dr. Victor Andru. 2. Dr. Chirion Banda. 3. Dr. Lucian Borcea. 4. Dr. Constantin Bucșan. 5. Dr. Aurel Cosma. 6. Dr. Cornel Crăciunescu. 7. Dr. Nicolae Crășmar. 8. Dr. Nicolae Cristea. 9. Dr. Căndin David. 10. Dr. Ioan Fruma. 11. Dr. Cornel Jancu. 12. Dr. Alexandru Marta. 13. Dr. Constantin Moga. 14. Dr. Camil Negrea. 15. Dr. Victor Onișor. 16. Dr. George Plopu. 17. Dr. Petru Poruț. 18. Ioan A. de Preda. 19. Dr. Romul Veliciu. 20. Dr. Nicolau Zigre,

1. Voim a da ocazie celor cari se simt chemați a contribui întru dezvoltarea unei bune literaturi juridice, a unui limbaj corect și totodată cu adevărat românesc, isvorit în primul ordin din terminologia străbuni or noștri, a maestrilor dreptului civil, — să-și comunice experiențele, rezultatele studiilor, propozițiile și observările în materie de drept și special în legislația judiciară.

2. Voim a țineă în curent publicul nostru, îndeosebi pe juriști cu tot ce se întâmplă și se pregătește în viața noastră juridică.

3. Nu vom lipsi a-i asigura literaturii străine, cu deosebi celei a națiunilor surori, locul care-i revine în urma marelui înrăuriri din toate timpurile, precum și din viitor, asupra dezvoltării noastre juridice.

4. Dorim a satisface și cerințelor pur practice ale juriștilor, și a fi de folos și altor straturi sociale indirect interesate în materie de drept, îndeosebi, băncilor, întreprinderilor comerciale și industriale; în anexe revistei vom publica succesiv legile, ordonanțele, precum și decisiunile privitoare la toate afacerile judiciare.

Apariția revistei în timpul cel mai apropiat fiind de mare importanță, ne-a fost imposibil a luă până acum contact cu toți acei, la a căror conlucre contăm. Suntem însă firm convinși, că bunele noastre intenții vor fi întimpinate cu simpatia multor

juriști români de seamă, cari se vor înrolă în curând între membrii comitetului redacțional al revistei.

Numărul prim al revistei apare cu finea luni Februarie n. Abonamentul pentru un an costă Lei 24 pentru $\frac{1}{2}$ an Lei 14.

Redacția și administrația revistei e în Sibiiu, Strada Schewis Nr. 5.

Sibiiu, la 26 Ianuarie n. 1919.

Comitetul redacțional.

CRONICĂ.

Societățile financiare la România din Ungaria. Sub titlul acesta dl Nic. Petra Petrescu, cunoscutul economist a scris în timpul petrecerii sale vremelnice (1916—1918) în Basarabia o broșurică de 25 pag., asupra institutelor noastre de bani. Broșurica a apărut în Chișinău, în ediția revistei «Furnica» în limba română cu litere rusești și paralel și în limba rusească și a avut de scop a face cunoscută fraților noștri basarabeni organizația noastră financiară economică. Se ocupă mai pe larg cu înființarea «Albinei» și cu alte bănci a noastre, publicând date asupra capitalurilor soc., a rezervelor, a totalității băncilor noastre, apoi operațiunile lor etc. La sfârșitul broșurei este o tabelă a tuturor băncilor în ființă cu datele pe 1910 (mai nouă nu i-au stat la dispoziție), asupra pozițiilor mai însemnate a activelor și pasivelor, a profiturilor brute și nete și a sumelor donate pentru scopuri culturale-filantropice.

Școală practică de telegraf. Direcțiunea căilor ferate din Sibiiu înființează pe ziua de 5 Februarie st. n. 1919 o școală practică de telegraf. Se vor primi elevi și eleve care vor prezenta petițiile și actele de naștere. Condițiile sunt următoarele: 1) să aibă 18 ani trecut 2) să aibe absolvite 2 cl. secundare. Zărele din Ardeal sunt rugate din partea direcțiunii C. F. R. să reproducă acest aviz.

Direcțiunea centrală C. F. R. Sibiiu, Strada Schevis Nr. 3/a.

Aviz. Primăriile comunale și privații cari sunt în posesiunea legilor ungare cu text român (dela anul 1867 încoace) sunt rugați a mi-le pune la dispoziție, resp. trimite cu posibilă urgență (Sibiiu Strada Schewis Nr. 5., etajul II), comunicându-mi totodată condițiile pe lângă care le-ar cedă în mod definitiv sau interimal Consiliului dirigent român. Sibiiu, la 12/25 Ianuarie 1919. Șeful resortului justiției: ss. Dr. Aurel Lazar.

„BRADETUL”,

institut de credit și de economii, soc. pe acții în Orlat.

Aviz.

Etalonul de interese se reduce dela 3% la 2% interese începând din 1 Februarie 1919 dela toate depunerile.

Orlat, la 25 Ianuarie 1919.

„PROGRESUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Ilia-murășană.**CONVOACARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «PROGRESUL», societate pe acții în Ilia, se convoacă prin aceasta în sensul statutelor la

a III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 21 Februarie st. n. 1919, la orele 2 p. m., în localul institutului.

În cazul când nu ar fi reprezentate acționarii sau voturile recerute de statute, prin aceasta adunarea se convoacă a doua oară pe 28 Februarie st. n. 1919, la 2 ore p. m., tot cu acest program, și conform §-lui 25 din statute, se va ține fără considerare la numărul acționarilor și a voturilor reprezentate.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și darea absolutului.
4. Alegerea bărbăților de încredere externi pe anul 1919.
5. Fixarea marcelor de prezență, pentru membri direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul 1919.
6. Eventuale propuneri intrate conform §-lui 29 litera g) din statute.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană, fie prin plenipotențiați au a depune acțiunile și documentele de plenipotențiere la cassa institutului cel mai târziu până în 20 Februarie st. n. 1919, sau la caselle institutelor: «Albina» din Sibiu, «Ardeleana» din Orăștie, «Cassa de păstrare din Săliște» și «Orientul» din Dobra, cel mai târziu până la 17 Februarie 1919.

Ilia, la 27 Ianuarie 1918.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K f				K f
Cassa	1,283.19	Capital societar	120,000.—		
Cassa de păstrare postală	627.68	Fond de rezervă	33,971.34		
Cambii	27,953.—	Depuneri spre fructificare	65,844.04		
Cambii cu acoperire hipotecară	47,204.—	Dividendă neridicată	714.—		
Credite de Cont-Curent	98,154.62	Interese transitoare	351.17		
Efecte	13,377.05	Creditori	521.—		
Realități	38,485.41	Profit curat	6,368.40		
Mobilier după amortizare	685.—				
	227,769.95				227,769.95

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K f				K f
Interese:		Interese:			
după fond de rezervă	1,319.14	dela cambii	3,073.27		
după depuneri	1,743.70	dela cambii cu acop. hipot.	6,947.83		
Spese (la Garda națională Cor. 2,400.—)	4,047.26	dela Conturi-curente	4,051.46		
Salare	4,865.—	Venite dela efecte	599.—		
Adaus de scumpete	2,464.—	Venite dela realități	9,058.19		
Chirie	330.—	Provizioni	890.11		
Porto	63.39				
Dare erarială și comunală	3,043.72				
Darea depunerilor	159.25				
Amortizare din mobilier	216.—				
Profit curat	6,368.40				
	24,619.86				24,619.86

Ilia, la 31 Decemvrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Aurel Vlad m. p. Iosif Olariu m. p. Dr. Stefan Rozvány m. p. George Oprea m. p.
 Ioan Iancu m. p. Dr. Eleonora Rozvány m. p. Iuliu Orbonașiu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Ilia, la 27 Ianuarie 1919.

Petru Ștef m. p. Aurelian Oprean m. p. Iosif Dimper m. p.
 Ioanichie Olariu m. p. Simeon Damian m. p.

„CĂRȚIȘOREANA“,

cassă de economii, societate pe acții în Streza-Cârțișoara.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai cassei de economii „CĂRȚIȘOREANA“, societate pe acții în Streza-Cârțișoara, sunt prin aceasta invitați la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Streza-Cârțișoara la 27 Februarie 1919, la 11 ore a. m., în localul institutului, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Statorirea numărului acționarilor și a acțiilor reprezentate.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
4. Cetirea bilanțului de pe anul 1918, împărțirea profitului curat și darea absolutului.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Propuneri.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Direcțiunea.	Pasiva.	
	K	f		K	f
Bani gata	2,904	32	Capital social	20,000	—
Cambii escontate	12,360	—	Fond de rezervă	18,353	—
Efecte	13,800	—	Fond special de rezervă	10,400	—
Depunere proprie	201,319	42	Depuneri spre fructificare	190,747	89
Imobile	54,000	—	Fondul imobilelor	40,000	—
Mobilier	200	—	Dividendă neridicată	180	—
			Diverși creditorii	85	62
			Interese anticipate	1,701	35
			Profit curat	3,115	88
	284,583	74		284,583	74

Spese.	Contul Profit și Perdere.		Venite.		
	K	f		K	f
Interese la depuneri	3,190	20	Interese de escont	1,535	49
Dare	91	42	Interese de întârziere și proviziuni	357	66
Salare	2,302	—	Transcriere de acții	1	—
Chirie	250	—	Interese de efecte	847	—
Spese	304	80	Interese după depunerea proprie	5,537	80
Porto	19	65	Venite dela imobile	995	—
Profit curat	3,115	88			
	9,273	95		9,273	95

Streza-Cârțișoara, la 31 Decemvrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Mateiu Tarcea m. p., preș.

Ioan Siari m. p.

Victor Vulcan m. p., contabil.

Rosalim Cândulețu m. p.

Emilian Budac m. p.

Zafiu Banciu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile prezente le-a aflat în regulă și consonanță cu registrele.

Streza-Cârțișoara, la 20 Ianuarie 1919.

Maximilian Budac m. p., președinte.

Nicolae Olariu m. p.

Propunerea direcțiunii și a comit. de supraveghiere asupra împărțirii venitului curat de K 3,115.88.

1. 10% dividende	Cor.	2,000	—
2. 8% fondului de rezervă	"	250	—
3. Fondului special de rezervă	"	750	—
4. 2% tantieme	"	62	30
5. La dispozițiunea direcțiunii	"	53	58
	Cor.	3,115	88

Direcțiunea.

„GRĂNIȚERUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în H.-Dobra.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «GRĂNIȚERUL», ca societate pe acții, în virtutea §-lui 15 din statute se invită la

a XX-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Dobra la 1 Martie st. n. 1919, la 2 ore d. a., în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Deschiderea adunării generale, numirea notarului și a doi scrutinători, cari au să verifice și procesul verbal.
2. Raportul Direcțiunii, Bilanțul anual și Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturului membrilor în Direcțiune și în comitetul de supraveghiere.
4. Distribuirea profitului curat realizat cu finea anului.
5. Alegerea președintelui conform §-ului 19 din statute.
6. Alegerea unui membru în direcțiune.
7. Eventuale propuneri în sensul §-lui 26 din statute.

P. T. acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune acțiunile, conform §-lui 16 din statute, cel mult până în 28 Februarie st. n. 1919, la cassa societății, sau la cassa altor institute, cari sunt membre la «Solidaritatea».

Dobra, din ședința plenară a direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, ținută la 25 Ianuarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		K	f
Cassa	135,915	98		Capital societar	500,000
Bon la Cassa de păstrare postală	467	60		Fond de rezervă	216,386
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-Ungară și la alte bănci	647,925	58	784,309	Fond de pensiune al funcționarilor	326,769
Cambii	91,305	—	—	Depozite spre fructificare	1,079,834
Cambii cu acoperire ipotecară	180,153	—	271,463	Depozite de cassa	67,549
Credite în Cont-curent	—	—	8,437	Dividendă neridicată	2,829
Efecte	844,008	50	—	Diverse conturi creditoare	756
după amortizare	5,673	50	838,335	Interese transitoare	6,510
Efectele fondului de pensiuni	—	—	105,600	Profit net	31,487
Imobilitii	—	—	7,582		
			2,015,727		2,015,727

Spese.		Contul Profit și Perdere.		Venite.	
	K	f		K	f
Interese:				Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	30,087	90		dela cambii	14,909
pentru fondul de rezervă	8,322	80	38,410	dela cambii cu acoperire ipotecară	31,462
Spese:				dela efecte	42,179
salare funcț., membrilor din direcț. și din comit. de supraveghiere	13,196	66		dela depuneri proprii	18,937
chirie și relut de cvartir	1,380	—		Proviziuni și alte venituri	2,116
tipăr., registre, porto și alte spese de regie	2,831	34	17,408		
Dare:					
erarială și aruncuri	13,617	10			
10% după inter. depun.	3,008	79	16,625		
Amortizări:					
din efecte	—	—	5,673		
Profit net	—	—	31,487		
			109,605		109,605

H.-Dobra, la 31 Decemvrie 1918.

Adam Leșnican m. p., director executiv.

Ioan Babeș m. p., contabil.

Iosif Morariu m. p.

Adam Leșnican m. p.

Nicolae Gostae m. p.

Toma Roșiu m. p.

Conturile prezente le-am examinat și le-am aflat exacte și în consonanță cu cărțile purtate la institut.

H.-Dobra, la 25 Ianuarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Miron Oprean m. p., președinte.

Ioan Șuiaga m. p.

Solomon Giurcoane m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet în decursul anului 1918, ne-am prezentat de mai multeori la institutul nostru «Grănițerul» și am controlat cărțile, cassa și mersul afacerilor acestui institut. Socotelile anuale le-am aflat în consonanță cu cărțile purtate la institut.

Referitor la împărțirea profitului curat de 31,487.20 Cor. ne alăturăm și noi la propunerea Direcțiunii și vă rugăm să aprobați contul Bilanț și contul Profit și Perdere, apoi să binevoiți a ne da absoluturul atât nouă cât și Direcțiunii pe anul trecut de gestiune.

H.-Dobra, la 25 Ianuarie 1919.

Comitetul de supraveghiere al institutului de credit și economii «Grănițerul»:

Miron Oprean m. p., președinte.

Ioan Șuiaga m. p.

Solomon Giurcoane m. p.